

Izhaja

vsak četrtek (po potrebi tudi večkrat) z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uradništvu lista »Mir«, Velikovec, Koroško.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankirani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja

za celo leto K 20—
» pol leta » 11—
» četrt » » 6—
» 1 mesec » 2—

za inozemstvo primeroma več.
Naročnina se plačuje vnaprej.

Za oglašila se plačuje po 40 v, med besedilom po 80 v za 1 cm² vsakokrat, minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 60 v, za parte, zahvale in izjave po 80 v za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 20 v za besedo; debelo tiskano 40 v vsakokrat; minimum 4 K.

Za izvestilo pri upravnistvu 2 K posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvo lista »Mir«, Prevalje, Koroško.

Leto XXXIX.

Prevalje, 30. januarja 1920.

Št. 5

Laž ima kratke noge.

Ne moremo trditi, da se v Jugoslaviji cedi mleko in strd; marsikatero težavo imamo še prestatiti, ta ali oni ima upravičene pritožbe, to in ono se mora zboljšati. Vendar pa ne pozabimo, da imamo za seboj 5 let vojske, strašne morije, ki je požrla toliko življenj in blaga, ki je zdrobila vse blagostanje. Zmerom in zmerom bi bilo treba ponavljati „ne pozabimo petletne vojske“, kajti ona je povzročila vse težave. Cel svet se zvija še v krčih od prestalih bolečin, slišimo o velikanskih štrajkih iz Italije, Angleške, Amerike, v Berlinu pokajo strojnice in so ulice rdeče od človeške krvi, cela Rusija je en sam tabor, v katerem se ljudje med seboj koljejo, na Dunaju in drugod v Nemški Avstriji umira staro in mlado od gladi in mraza, rdeče in bele garde se tam zbirajo in se gledajo kot pes in mačka. Okoli in okoli nas gori in tli še ogenj, samo mi imamo blaženi mir, mir, katerega smo pet let tako goreče želeli, kot ozebli solnca, samo mi si vsak dan mirno naložimo toplo ognjišče in se do sitega najemo.

Sit—neži.

Pa vendar niso vsi zadovoljni. Gotovo so se nekateri že preobjedli, kakor otroci, ki tem bolj kričijo, čim bolj se jih futra. In kar je še huje: strahove vidijo ob belem dnevu, slepo verjamejo vsem hujskačem in prisegajo na „cajtinge“, če še tako debelo farbajo. — Ose navadno zaje-dajo dober sad. Tako zajedajo tudi Nemci našo Jugoslavijo, vse polno jih je pri nas in se branijo z vsemi štirimi iti v Nemško Avstrijo, katero toliko hvalijo. Narobe, čez črto prihajajo tudi tisti, ki so včasih kričali: „nur über meinen Leib“ (čez moje truplo) bodo prišli Jugoslovani na Koroško . . .

Lažnik

je človek, s katerim je težko priti na kraj. Kajti če mu eno neresnico izpodbiješ, si jih izmisli že deset drugih, če ga za jezik primeš, pa s prsti

osle kaže. Zato je najbolje čakati, ker laž ima kratke noge in kdor drugim jamo koplje, se sam v njo zvali.

Mojstri v laganju

so nemška gospoda, to smo vsi doživeli in slišali. Začeli so oni vojsko, hinavsko pa so dolžili Srbe, Francoze in Ruse, kričali so o zmagi — pa so bili po notah tepeni, s „Kriegsanleihe“ so kradli vdovam in srotam denar iz žepa, hujskali so na polentarja — danes se z njim bratijo, vpili so: Gott strafe England — pa Bog je pravičen sodnik, bili so „kaisertreu“ do kosti in Slovence mučili, ker to niso bili, danes so republikanci in iščejo samo še — cesarja.

Litanije laži

pa so nakopičili šele na Jugoslavijo! Vsak naj bo srečen, kdor to ni čital ali slišal. Odpreti bi moral okna in duri, da bi se ven kadilo, tiščati bi moral ušesa, ker njihove coklje strašno ropotajo. Tistim, ki so bili tako srečni, da to niso slišali, naj povem samo nekaj teh laži — za smeh in kratek čas: 1.) V Jugoslaviji so rekvizicije, kmetom vse vzamejo; 2.) v Jugoslaviji je glad, ni kaj jesti; 3.) Jugoslavija je Rauberstaat, dom nemirov, dežela dolgov; 4.) jezik, vera, kultura je v nevarnosti, velikanski štajri so tam; 5.) Nemška Avstrija je domovina veselih in srečnih ljudi; 6.) Jugoslavija ima vojsko z Italijavi, Romuni, Madžari, Bolgari, ki jo bodo kmalu pohrustali; 7.) v Jugoslaviji so revolucije, strelja se tam in mori, Hrvati hočejo k Nemški Avstriji; 8.) denar se krade iz aržatov; 9.) vlada srbska sužnost; 10.) ljudstvo se trepa; 11.) Volkswehr pride v 14 dneh; 12.) cona A je vsa za Nemce; 13.) nemška krona je več vredna kot jugoslovanska; 14.)

i. t. d.

Strašno mora že pokati v nemških glavah in želodcih, da potrebujejo tak bau-bau za „durchhalten“. Ali mi to poznamo, že med vojsko je bil dober trošt na prazen koš, ko so nam pridigali, da tudi na francoskem in v Rusiji gla-

dujejo. — Ali nemška gospoda še nadalje farba, da veleposestva pri nas ne bodo razdeljena (seveda, mi Slovenci bomo nemške barone naprej pitali in kače na prsih greli!), da Nemška Avstrija nima vojaščine (555.000.000 K izdaja vsako leto za vojake!), da je bilo kolkovanje kron sleparija! Korošci, ali vam niso

denar iz haržata ravbali,

ko so vam to laž natvezli? Ali se ne praskate za ušesi, ko prevračate prazno možnjo vsi tisti, ki ste nabirali nemški denar? Sedaj pa dobite za 100 nemških kron samo okoli 30 naših ali pa še ne! Kmalu pa nemške krone sploh nobene veljave ne bodo imele več, v Celovcu samem se jih že branijo in sprejmejo stokrat rajši naše. Le verjemite še naprej nemškim nacelnom, kmalu vas bodo spravili na — kant!

Kosa ali škarje?

Na konec naj povem samo še prisodobno: Mož in žena sta šla mimo zanasakov (koscev) in žena je trdila, da travo režejo s škarjami. Mož ji je zastoj dopovedoval, da imajo kose v rokah. Kregala sta se celo pot. Ko sta šla čez most, je žena zdrknila v vodo in je še od tam kričala „škarje, škarje“. Utonila je, pa iz vode je pomolila roko in strigla s prstoma, kakor s škarjami.

Taka baba je nemška gospoda,

voda jim teče v grlo;

gladujejo, zmrzujejo, iz dolgov se ne vidijo, vsako leto se morejo za 10.000.000.000 K zadolžiti, da ostanejo pri življenju, od nas kruh petlajo, ali zmerom še kričijo „frdamana Jugoslavija, hudič jo vzemi!“

Pa tudi hudič jih ne uboga več in mi jim veselo zapojemo po rožansko:

Ti smetje pometiš
ven z mojih oči,
al tebi še storovje
venkaj vališ!

Podlistek.

G. de Maupassant:

Divja mati.

(Iz francoščine preložil Janko Kotnik.)

Že petnajst let nisem bil več v Virelogni. Lanske jeseni pa sem se odpravil tja na lov k svojemu prijatelju Servalu, ki je navsezadnje vendarle popravil svojo od Prusov razrušeno grajščino.

Stopal sem, lahek kot divja koza, preko polja, pred menoj pa sta bežala moja dva psa. Na sto korakov desno od mene je gazil Serval čez njivo lucerne. Zavil sem pravkar za grmovje, katero obrobjuje gozdič ter zagledal pred seboj kočvo v razvalinah.

Hipoma mi je prišla v spomin kakor sem jo videl zadnjikrat leta 1869., čisto, obdano z vinsko trto in s kurami pred vrati. Ali si morete zamisliti kaj bolj žalostnega kot mrtvo hišo s svojim raztrganim in žalostnim ogradjem?

Spomnil sem se tudi, kako mi je tamkaj nekega dne, ko sem bil zelo izmučen, dobra žena prinesla kozarček žlahtnega vinca in kako mi je potem Serval pripovedoval zgodovino prebivalcev te kočve. Očeta, starega divjega lovca, ki so ubili orožniki. Sina, ki sem ga poznal in ki je bil velik, suh fant, so imeli ravnotako za neusmiljenega uničevalca divjačine. Imenovali so jih zato divje. Poklical sem Servala. Prišel je s svojim dolgokračjim korakom.

Tedaj ga vprašam:

„Kaj je z ljudmi tam spodaj?“

In začel mi je pripovedovati nastopno povest.

Ko je bila vojska napovedana, je moral divji sin, kateremu je bilo takrat triintrideset let, k vojakom. Mati pa je ostala sama v bajti. Vedeli so, da je imela prihranjenega nekaj denarja, zato je niso preveč obžalovali.

Ostala je torej čisto sama v samotni hišici daleč od vasi, na robu gozda. Sicer pa je ni bilo strah, ker je bila istega kopita kot oče in sin, visoka in suha ter rezkega značaja; le malokrat se je smejala in z njo se ni bilo dobro šaliti.

In tako je divja mati živela svoje prejšnje življenje v kolibi, ki jo je kmalu zapadel globok sneg. Enkrat v tednu je hodila v vas, da si kupi kruha in mesa, nato se je vračala zopet v bajto. Ker se je govorilo, da strašijo po okolici volkovi, je jemala s seboj sinovo puško, ki je bila vsa zarjavela in katere kopito je bilo že čisto obdrgnjeno od rok. Bilo je čudno gledati, kako visoka starka, malko sklonjena, stopa z velikimi koraki po snegu. Puškina cev ji je segala precej čez črno ruto, ki je obdajala njeno glavo in skrivala pod seboj njene bele lase, katerih nihče nikoli ni videl.

Nekega dne pa so prišli Prusi. Bili so porazdeljeni med prebivalce, kolikor je pač kdo imel prostora in premoženja. Pri starki, o kateri se je vedelo, da je bogata, so bili nastanjeni štirje.

Bili so to štirje veliki možje, s plavo brado in z modrimi očmi in navzlic naporom, ki so jih prenašali, še vedno dobro rejeni. Dasi so bili v zasedenem ozemlju, so bili vendarle še precej

dobrodušni. Nasproti ostareli ženi so bili zelo uslužni in potrpežljivi ter so ji prihranjevali, kolikor je bilo mogoče, vsakršen trud in nepotreben izdatek. Vsako jutro so se umivali vsi štirje z zavihanimi rokavi ob studencu, opirajoč z ledeno hladno vodo svojo rožnato belo kožo. Med tem pa je starka letala semintja ter pripravljala zajtrk. Potem so pometali kuhinjo, brisali okna, sekali drva, lupili krompir, prali perilo, opravljajoč tako vsako delo v hiši, kakor štirje dobri sinovi okoli svoje matere.

Toda starka je brez prestanka mislila na svojega velikega in suhega sina, s krivim nosom, z rjavimi očmi in z močnimi brkami. Sleherni dan je izpraševala vsakega izmed štirih vojakov, ki so bili nastanjeni v njeni hišici:

„Ali veste, kam je krenil triindvajseti francoski polk? Moj fant služi v njem.“

Odgovarjali so ji v slabi francoščini: „Ne, ne vemo, prav nič ne vemo!“ Videč njeno bol in skrb, so ji skušali z raznimi uslugami olajšati njeno stanje, ker tudi oni so imeli vsak svojo mater tam daleč nekje. In čeprav so bili sovražniki, jih je starka sčasoma vzljubila.

V okolici pa so potem govorili ljudje, kedar je nanesla govorica na Nemce pri divji materi:

„Ti štirje imajo pač dobro postlano!“
Nekega jutra, ko je bila starka sama doma, zapazi, da se iz daljave bliža človek k njeni bajti. Skoraj ga je spoznala. Bil je to stari pismošola, ki je raznašal pisma po okolici. Izročil ji je zvito pisemce. Starka je takoj nadela svoje očali, katerih se je posluževala pri šivanju ter začela čitati:

Obletnica.

Borovlje, dne 12. januarja 1920.

Nekaj dni je čez leto, odkar so nas prvič odrešili za naš blagor tako vneti Nemci in nemškutarji, Volkswehrovcji, in nas osrečili skoraj četrt leta s svojo slavno vlado rekviriranj in interniranj. In zdaj se jim je zopet zahotelo nemumnih bindišarjev, ki le silijo iz takozvane Koroške, oziroma hočejo pobasati del ozemlja te dežele, kjer zdaj prebivajo, in ga dol na Balkan nekam zanesti.

Ker je pa njih Volkswehr že ves „purbel“ postrelil, oni pa vidijo mostove, katere so razdrli za sabo, že popravljene, so nam poslali drugo armado, armado letakov in plakatov. Tam sicer tega ne povedo, koliko kapunov so nam že napekli in koliko zlatih kron so zdaj že za nas prišparali, kedaj nam bodo kupone izplačali itd., pač pa so nam poslali Lemišev govor, ki ga je imel v Št. Vidu, in sklep celovških občinskih očetov, ki pravijo, da so še dalje radi lačni, da bo Celovec in Koroška le „tajč“. Pa tudi Neuzler se je spomnil lepih časov in zofe v Borovljah in je poslal lep pozdrav svojim zvestim bučelicam, katere so mu tako lepo donšale in mu pripomogle do lepega okroglega tribeja, za katerega sicer druge tudi skrbijo, ali naša strd je menda boljši.

Gotovo ne manjka pri nas ljudi, katerim so še danes ti kosi natiskanega papirja pravi evangelij, pa tem se tudi ni čuditi. Čemu je obstajala tu že okoli 30 let Südmarka, nemški Schulverein, Evangelischer Bund itd.? Čemu je bilo komandiranih ravno v slovenski del Koroške cela garda nemških uradnikov in učiteljev? Ni čuditi se tem ubogim žrtvam sistema stare trhle Avstrije. Da, vse te ima ta sistem na vesti in povrh še grozno svetovno vojsko. Zakaj, geslo stare Avstrije je bilo, zatreti vse slovanstvo na jugu in severu in nemško gospostvo čez vse. In ni se obneslo, in ne bo se obneslo tudi zdaj ne na Koroškem.

Je pa tudi veliko takih, ki starih pokrovičeljev v Celovcu iz drugih vzrokov ne morejo pozabiti. Judež je prodal Odrašenika za 30 srebrnikov; ti pa so prodajali svoje rojake, ta za subvencije hlevov in živine, drugi za naklonitve Südmarke za različne Ehrengabe, spet drugi pa za mastne dohodke pri regulaciji Drave itd. Pa ne samo radi tega. Dobro vedo vsi ti nemški priganjači, da tirajo ljudstvo v beračijo, vedo pa tudi, ako bi se jim to posrečilo, da se živine v njih hlevih in žita v njih kaščah ravno tako kakor za časa vojske, nikdo ne bo dotaknil, saj zato so le mali kajzarji in ubogi trpini, navadni kmetje. Al nismo imeli dosti vzgleda za časa vojske?

Povejte, Šmarječani in Selani, koliko živine ste morali oddati samo od 7. januarja do 28. maja 1919? Da, da, nemški del je zdaj „poceran“ (izčrpan), treba bo zopet združitve, da pride spet slovenski del na vrsto.

„Divja mati! To-le pismo vam prinaša žalostno novico. Vašega sina Viktorja je včeraj ubila kroglja ter ga raztrgala na dva kosa. Bism čisto blizu njega, ker sva služila v isti četi. Večkrat mi je govoril, da vam javim, ako bi se mu slučajno pripetila kakšna nesreča.

Vzel sem še iz njegovega žepa uro, katero vam prinesem, ko bo vojska končana.

Prijateljski vas pozdravljam

Cezar Rivot
vojak 23. polka.“

Pismo je bilo napisano pred tremi tedni.

Izpočetka ni mogla jokati. Mislila je samo: „Glej, tudi Viktor je ubit.“ Toda polagoma so se njene oči zasolzile in žalost je prevzela njeno srce. Strašne in mučne misli so ji prešinjale glavo ena za drugo. Nikoli več ga ne bo poljubila, svojega velikega fanta, nikoli več! Orožniki so ji ubili moža, Prusi pa sina... In kroglja ga je raztrgala na dva kosa. Zdelo se ji je, da vidi ta strašni prizor: odtrgano glavo z odprtimi očmi, usta pa grizejo še močne brke, kakor je to delal navadno, kedar se je razjezil. Kaj so neki storili z njegovim truplom? Ko bi ga ji vsaj vrnili, kakor so ji prinesli nekoč moža, s krogljjo v sredini čela!

Naenkrat zasliši človeški glas. Bili so Prusi, ki so se vračali iz vasi. Hitro je skrila pisemce, in sprejela jih je tiho in z navadnim izrazom lica, obrisavši poprej skrbno zasolzene oči.

Vsi štirje so se smejali in bili neizmerno veseli, kajti prinesli so s seboj zajca, zatrujujoč starki, da bo to danes prav dobro kosilo.

Takoj je jela pripravljati za kosilo. Toda, ko bi morala ubiti zajca, ji je zmanjkalo hrabrosti, čeprav jih je ubila že veliko. Eden izmed vojakov ga je potem udaril s pestjo za ušesa.

In delavci? Celo vigred so zdihovali, naj bo kar hoče, da bo le jesti. Zdjaj je jesti in dela; in pozabljeno je vse zdihovalje; žele si spet kaj drugega. Hodili so prej na vrh Ljubelja po špeh in moko in bi šli tudi na vrh Grlovca; tako so bili za časa odrešenja po Nemcih lačni; vse je pozabljeno. Ko bi ne trpela z vami velika večina pravih in zavednih koroških Slovencev, privoščil bi vam uresničenje želj, katere vam pošiljajo čez črto, prepričan sem, ako bi vzeli upravo slovenske Koroške spet Nemci v roke, da se čez mesec dni ne pokadi več iz nobenega dimnika, ne v Borovljah in ne na Bistrici.

Hvala Bogu, je pa velika večina razsodnih in pametnih ljudi med nami, ki vedo, za kaj gre, zato zremo z zaupanjem bodočnosti v oči. Vam, gospodje onkraj črte, pa povemo enkrat za vselej: škoda za trud in papir, nas ni treba več reševati, mi smo že rešeni. Ako pa se bo celovčanom zljubilo, biti še dalje lačnim, bo pokazala bodočnost.

Kako je v Trbižu?

Iz zelo verodostojnega vira izvemo sledeče: Ko smo Jugoslovani prodirali na Koroškem, so prišli zastopniki celovškega mesta k laški komandi v Trbižu in prosili milo, naj se jih Lahi usmilijo in rešijo Jugoslovanov. Hudovali so se na Schumyja in Lemischa, ki sta prej hujskala na vojsko, a potem zbežala. V Trbižu je bil poveljnik laški general Luzatto, katerega je koroški „Andrej Hofer“ Hülgerth prosil pomoči „gegen die fremden Eindringlinge“. A Luzatto je odgovoril, da brez višjega povelja ne more marširati. Slovenski duhovniki so zbežali, kraj spada upravno pod goriškega škofa. Zanimivo je, da je tam nekaj slovenskih uradnikov pri sodniji, politični upravi in pri železnici. Doma so iz Primorja. Sprva so bili Nemci z Lahi sila prijazni, nato pa je nastal razdor. Posebno zabavljajo trgovci, ker so Lahi odprli 15 kantin, kjer prodajajo svoje blago, v domačih trgovinah dobiš le nekaj manufakturnega blaga. V Kanalski dolini je mirno. Slovenci so ponižni in se boje, ker je bilo prej veliko prijateljstvo med Lahi in Nemci. Nemci seveda tudi s političnega stališča z laško upravo niso zadovoljni, spadajo k „Veneciji Juliji“ in tvorijo tako s primorskimi in goriškimi Slovenci politično enoto, ki jih bo popila. Na drugi strani pa še Lah! Rajši bi bili združeni z Nemci v Južni Tirolski (Alto Adige), ko bi bili z Nemci skupaj, najrajši pa seveda v Nemški Avstriji, ker tja jih vleče srce — (Dreihorst etc.). Tihotapstvo cvete. Trbiž se preživlja z jugoslovansko živino. Neki Baumgartner odira izseljence in ujetnike, ki se vračajo iz Italije. Haringu pravijo: „Rückzugsmillionär“, ker si je napravil ob prevratu mastno premoženje. In ženstvo bo nemara zanimalo, da se z Lahom še nobena ni omožila, „zaročenih“ pa je mnogo. 1 lira je veljala pred 14 dnevi 7 jugoslovanskih

Slekla je kožo z rdečega telesa mrtve živali. Toda pogled na kri, ki je pordečila njene roke, mlačna kri, ki se je polagoma strjevala pred njenimi očmi, vse to jo je pretreslo od nog do glave. Vedno je videla pred seboj svojega sina, raztrganega v dva kosa.

Ko je sedla s Prusi za mizo, ni mogla pokusiti niti žlice. Oni štirje pa so pojeli zajca ne oziraje se na njo. Gledala je vanje postrani, molčé in s tajno mislijo v duši. Izraz lica pa ji je ostal brezčuvstven, da vojaki pač ničesar niso mogli slutiti.

Naenkrat izpregovori: „Toliko časa smo že skupaj, pa še vedno ne vem vaših imen. Vojaki so jo s težavo razumeli, kaj hoče, ter ji rekli svoja imena. Toda to ji ni zadostovalo. Dala si je napisati na kos papirja tudi naslove njihovih rodbin, in nadevši preko velikega nosu svoje očali, začela je promotrati nerazumljivo pisavo. Nato je skrbno zložila listič ter ga spravila v žep, kjer je imela shranjeno tudi pismo, ki ji je poročalo o sinovi smrti.

Po kosilu pa je rekla vojakom: „Sedaj pa grem na delo za vas.“ In začela je nositi seno na podstrešje, tja kjer so spali vojaki.

Vojaki so se začudili njenemu počenjanju; ona pa jim obrazloži, da dela to samo radi tega, da jim bo topleje. Tedaj pa so ji pomagali. In napolnili so polno podstrešje s senom in s slamo ter si takorekoč napravili sobo od štirih slamnatih sten, toplo in polno zdravega vonja, kjer se bo dalo izvrstno spati.

Pri večerji se je eden izmed vojakov vznemirjal videč, da starka še vedno ne mara nič jesti. Trdila je, da ima krč v črevesih. Nato je zanetila v peč, da bi postalo toplo, štirje Nemci pa so odšli na svoje ležišče, po lestvici, ki so se posluževali vsak večer.

(Konec sledi.)

kron ali 14 nemško-avstrijskih. Lahi so pokupili čevlje, les, usnje. Mast je po 9 lir, meso po 8, sladkor po 5 lir kg, jajca po 50 centimov komad. Sukneno blago stane 30—60 lir, mleko nosijo iz Ziljske doline v zameno, vino (jako slab trpek chianti) točijo po 3—4 lire liter. Tudi železnina je precej draga. Lahi so v Beljaku pokupili precej trgovin. V Beljaku je laška brig. komanda.

To so novice iz Trbiža. Torej tudi pod Lahom ne živijo tako po ceni, kakor se govori. Primerjajte cene in jih preračunajte v jugoslovanske ali nemško-avstrijske krone!

Politični pregled.

Iz Nemške republike.

Ko so se poslanci v državnem zboru v Berlinu posvetovali o važni postavi za industrijske obrate, pri katerih naj bi sodelovali tudi delavci, so komunisti nahujskali množico, da je naskočila parlament in hotela vdreti. Policaji so ostro streljali, kri je tekla, obležalo je mnogo mrtvih. Prezident Bauer (soc. demokrat) je potem govoril: Izvršil se je malopriden napad, parlament se je hotel postaviti pod komando ulice (množice), ki nedolžnih zapeljanih ljudi pada na hujskače in jim vtisne Kajnovno znamenje za vedno na čelo. Ti hujskači so se previdno skrivali. Stara resnica je, da niso zapeljivci, ampak zmirom zapeljani žrtve hujskarij. Vendar naj smrt teh žrtv odpre oči onim, ki so se dali zapeljati s praznimi besedami. Splošna nevarnost tistih, ki hočejo, da bi manjšina komandirala večini, se bolj in bolj spoznava, stekli psi so nevarni za življenje mirnega ljudstva in spadajo pod ključ in v kiho. Z najhujšimi sredstvi se morajo taki zločinski hujskači pobijati, ker hočejo vedno nove razvaline, ker hočejo ljudstvo strmoglaviti v prepad. — Tudi pri nas so taki ljudje, ti pa se ne imenujejo komunisti.

Iz republike Avstrije.

Štrajk učiteljstva v Nemški Koroški.

Učiteljstvo v Nemški Koroški štrajka. 8 dni na tej, 8 dni na drugi šoli ni pouka in tako se širi štrajk po deželi. V mestih je prebivalstvo na strani učiteljstva in odobrava postopanje. Vzrok štrajka so slabe plače, s katerimi ob sedanji draginji ne morejo izhajati.

Rop na beljaškem kolodvoru. Na beljaškem kolodvoru so aretirali 2 bandi, ki sta že dolgo časa kradli in ropali. Med njimi sta bila tudi revident Kovač in adjunkt Kuschberger. Stvari so prodajali trgovcem, ki so tudi bili ž njimi v zvezi. Preiskovanje vodi sodnik dr. Fercher.

„Nesrečnim beguncem“ iz cone A, ki so kradli po hišah in cerkvah, ki so se obnašali kakor bi bili znoreli, ki so mislili, da so samo Nemci na svetu, ki so se zbalili in zbežali s folkswehrom, se mora že presneto slabo goditi. Društvo „Kärntner Landsmannschaft“ je začelo za nje ofer pobirati.

Cene kruhu v Avstriji. Moka za kuho stane od 18. t. m. naprej 11 K, hlebček kruha pa 5.25 K. A to se dobi le na karte. („Der Morgen“ 9. jan. 1920.)

Oddaja premoženja. V Avstriji je oddaja premoženja sklenjena stvar. A kaj pomaga to, ko pa bodo samo toliko dobili, da pokrijejo z njo primanjkljaj enega leta. Kje so pa drugi dolgovi?

Dr. Renner pred odhodom v Prago. Podpira si glavo, ki je polna skrbi in ponavlja: Prosim — bitte, uhlí — Kohle, chleba — Brot, dékuji — danke itd.

Vabilo na naročbo.

Vsled ponovnega zvišanja cene za papir in tiskarniških stroškov smo prisiljeni naročnina zopet zvišati s 1. jan. 1920, in sicer stane „Mir“:

za celo leto . . . K 20.—
za pol leta . . . „ 11.—
za četrt leta . . . „ 6.—
za mesec . . . „ 2.—

Prijazno opozorimo, da je treba naročnino vedno plačati vnaprej.

Z naročnino zaostale naročnike vljudno prosimo, da storijo svojo dolžnost brez odlašanja. List nas stane mnogo denarja in se morajo stroški zanj redno plačevati.

Kdor list nanovo naroči, naj posebno za piše, da je nov naročnik.

Pri preselitvah ali premestitvah naj se naznani poleg novega naslova tudi stari naslov, da ne bi pomotoma pošljali lista na dva kraja.

Uredništvo in upravništvo „Mira“.

Razpis nagrade.

Ker je bil rok v zadnji številki našega lista prekratek, se podaljša **do 5. februarja. 200 K** tistemu, ki najbolj prepričevalno razjasni do 5. febr., zakaj se hočejo Tirolska, Solnograška in Predarlška odtrgati od Nemške Avstrije.

Dnevne vesti.

Tistim, ki nič ne delajo: „Samo Matjaža čakate prekrižanih rok, sami pa se ne ganete.“ Ivan Cankar: „Potepuh Marko in kralj Matjaž.“

Da ne pozabimo nemško, objavljamo to novico: Velikovsko okrajno sodišče je poslalo polo na župnijski urad v Ettendorf, na kateri naj župnik potrdi, da je nekdo tam rojen. Seyeda je bila pola izpolnjena v slovenskem jeziku. Župnik je napisal na drugo stran: „Die Pfarre Ettendorf rühmt sich ganz deutsch zu sein, was sie aus den Freiheitskämpfen (!) (Hülgerth = koroški Andrej Hofer) wissen werden. Ich werde wegen ihren Akten nicht slovenisch lernen. Nur deutsche Akten werden von mir erledigt. Ettendorf, 3. Jänner 1920. Albert Müller, Pfarrer.“ „Freie Stimmen“ bi naslovile novico: „Gut abgeblitzt.“ In Nemška Avstrija je rešena!

Prof. Lamasch umrl. Na Dunaju je umrl svetovnoznani vseučiliški profesor Lamasch, zadnji ministrski predsednik bivše Avstrije, katerega delo je obstojalo v tem, da je staro Avstrijo svečano pokopal.

Pliberk. (Mrtev najden.) Dne 18. jan so našli zmrznjega in mrtvega na Zg. Bevsaku Matijo Zorman, roj. l. 1834. v Kropi v Kranjski Sloveniji. Po poklicu je bil žrebjar, samskega stanu. Pri osebni preiskavi so našli 7 kron, delavsko in molitveno knjižico. Vzrok smrti je baje visoka starost.

Topniški polk št. 7. Tisti, ki so služili pri bivšem 7. topniškem polku, pozneje št. 128 v Ljubljani, oziroma v Celovcu, Dunajskem Novem mestu in nazadnje v Mariboru, se naznanja, da so se vse civilne obleke, kar jih je še bilo, oddale skladišču polkovne okrožne komande v Mariboru, kjer jih dobe tisti, ki jih še nimajo. Tudi civilna obleka topn. polka št. 3, pozneje št. 106 je tam shranjena. Polkovni sklad za invalide tega polka je bil naložen v kranjski hranilnici v Ljubljani, ki ga je izročila v sodno shrambo, da se določi, kdo je upravičen ta sklad dvigati in opravljati.

Libeliče. Tihotapstvo s konji je tukaj cvečelo. Tudi zavedni ljudje so prodajali svoje cvečelo, misleč: naj jedo Nemci naše mrhe, mi si kupimo lepše konje. Sedaj pa ne prodajo niti več starih mrh, ker zahtevajo za nje jugoslovanski denar, katerega tihotapci nimajo.

Tistim Glinčanom, ki imajo trebuhe v Jugoslaviji, glavo pa v Nemški Avstriji, ki niso zadovoljni, bomo preskrbeli potne liste, da lahko gredo obiskat svoje somišljenike dve uri daleč in da lahko tudi tam ostanejo. Predolge jezike bomo pa „prištucali“.

3. februar se bliža in ž njim žrebanje Dobrodelne efektne loterije, katero prireja društvo „Dobrodelnost“ v Ljubljani. Čisti dobiček te loterije je namenjen slepcem, sirotam in invalidom. Dobitkov je 1317 v skupni vrednosti 80.000 K. Glavni dobiček je vreden 20.000 K. Srečke so po 2 K in se naročajo v loterijski pisarni v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Ker je do žrebanja le še nekaj dni, zato hitite z naročili! Naročite po več srečk skupaj!

Dopisi.

Borovlje. Tri leta je že od tega, kar je počivalo delo v jeklarni radi pomanjkanja premoga. Zdaj se je pa delo tam zopet otvorilo v polnem obsegu. Tudi puškarija gre dobro, naročil je toliko, da jih skoraj ni mogoče izvršiti. Prej se je pa ljudi tako strašilo, da v Jugoslavijo nič ne gre.

Gorenče. Dne 5. januarja t. l. nas je zapustil provizor č. g. Anton Mlinar in odšel na službovanje v Črno. Marsikomu je stopila solza v oči, ko se je na Novega leta dan z ganljivimi

besedami poslavljajal od nas. Vodil je dušno pastirstvo v naši župniji 3 leta. Huda je bila doba njih delovanja med nami, prav posebno v prvi polovici lanskega leta, ko so gospodarili pri nas Nemci. Vkljub vsem grozečim nevarnostim ni zapustil svoje črede. Ko se je nemška povodenj razlila čez celo Koroško, je oskrboval požrtvalno v več župnijah naokrog dušno pastirstvo.

Žrelec. To vam je bilo začudenje. V Žrelcu tik pred Celovcem slovenski shod in še tak shod. Toliko ljudstva ni nikdo pričakoval. Velika šolska soba je bila polna gostov, na hodniku, po stopnicah vse polno, in mnogo jih je moralo še oditi, ker ni šlo več noter. Pazljivo je ljudstvo poslušalo govornike: domačina iz Roža dr. Šašelja, ki je res podomače razlagal gorečo ljubezen koroških Nemcev do nas vindišarjev. Vrniti mu hočemo vso ljubezen ob glasovanju. Pasji bič, ki ga je Nemeč stoletja vihtel nad nami, bomo sedaj enkrat mi vzeli v roke ter mu vrnili isto ljubezen v obrestmi vred. Drugega govornika je poslal Narodni svet iz Borovelj, gospoda Vahtarja; ni dolgo govoril, a krepko, odločno in prisrčno, naj napravimo kratek obračun, a za vedno. Nato je nastopil še vojak-govornik: pa kako so mu vrele iz srca besede polne ljubezni do koroških bratov. To je seglo v srce. Tu stojimo ob meji stražarji, naš glas bo čula Gosposvetska Mati, da smo Jugoslovani in ostanemo prosti, rešeni spon tlačanstva. Nato dve igri, da smo se enkrat tudi nasmejali v tem zadnjem kotu Jugoslavije. Lepo in krasno je zapelo društvo Nanos, da smo se kar čudili tem fantom, kako je mogoče ob tej težki službi proizvajati tako lepih skladb. Vse je bilo zadovoljno in polno veselja. Z Radiške gore so prišli naši borilci, fantje, dekleta in žene: Brez vse agitacije je tu pokazalo ljudstvo, da je naše in hoče biti naše. Žrelski nemškutarji so ostali doma, meneč, da bodo vojaki sami za se igrali in peli ter govorniki sami sebi govorili. Pa prišlo je vse drugače. Nemškutarji so samotarji, a nas je kot listja in trave. Žrelčani mislijo, da bodo kmalu spet ukorakali v nemški Žrelec Merlin, Laker, Krainer, Dobernig, Müller in drugi taki ptiči, ki čakajo s praznim želodcem onstran črte, in se redijo od tega, kar tihotapstvo prinaša. Lamplnu gotovo dobro plačajo meso jugoslovanskih volov, ker se ni upal priti na shod. Tudi g. Müller se je zbal Merlinove gospe, ki bi raz okna kar požrla vsakega žrelskega purgarja, ki bi se pritepel na shod. Skrajni čas je že, da se ta varuhinja nemštva že enkrat odstrani iz šole, kaj ima še iskati ona v uradnem stanovanju a morda še stanarine ne plača. Naj kar pobere šila in kopita ter zgine za svojim nemčurjem sprogom onstran črte. Lahko vzame tudi Starčevo s seboj, ki tako vestno opravlja za njo pismonošo. Povem Vam, kaj takega kot dne 11. januarja v Žrelcu še ni bilo. Že desetletja so prihajali Žrelčani na volitve na Radiše in se tam šopirili pod patronanco nemških valpetov kot pravi priganjači, a sedaj smo jim lepo in dostojno pokazali mi Gorjanci, da sedaj ura drugače gre. Celovčanov ni več, ki bi jih komandirali in sami si pa ne znajo pomagati. Bodite, kar ste že stoletja, Slovenci — in Vi boste kmalu ukorakali v Celovec kot poveljniki in ne več kot hlapi. To nam svedoči nedeljski shod v Žrelcu. Slovan gre na dan!

Želuče ob Dravi. Niso še minuli 4 meseci, odkar smo pokopali v Bilčovsu pd. Čarejovo Mici v dekliški dobi 20 let in že ji je sledil oče Aleš Martič pd. Čarej na poti v večnost. Tudi on je dopolnil šele 57 let. Že ob smrti hčerke je ležal težko bolan na griži in od tedaj ni več okreval. Mnogobrojna množica od blizu in daleč ga je spremila na zadnji poti. Spavaj v Bogu!

Bilčovs. Na Štefanovo so igralci priredili pri Miklavžu dve igri: Rdeči nosovi in Poštna skrivnost. Obe, posebno pa druga, je vzbujala mnogo veselosti. Čisti dobiček se porabi za knjižnico.

Suha. Hudo je gospodarila pri nas minulo leto griža, vsled tega smo imeli 42 pogrebov, število, ki nas prestraši. Navadno umrje vsak trideseti človek, pri nas smo pokopali vsakega dvanajstega farana. Dne 15. oktobra smo pokopali

Artofovo mater, njeno omoženo hčerko in še 4 letnega sina v skupen grob. Rojenih je bilo 15 otrok. Letos pa smo položili v hladni grob Virtovega očeta, starega 62 let. Njegova mati še živi in je z devetdesetimi leti najstarejša oseba v fari.

Libeliče. Kaj je še novega v Libeličah? Revne matere številnih otrok ječijo pod bremenom materinstva. Ena jih ima 9 oskrbeti. Drugi trpijo pod težo denarja. Matere še plakajo po svojih sinovih, otroci po svojih očetih. Šli so na vojsko in se niso vrnili. 40 jih je umrlo. Drugi so se vrnili, pa pohabljeni, dva sta izgubila obedve nogi, dva vsak po eno oko, enemu so odpadli zmrznjeni prsti na rokah, drugemu na nogah, mnogim je roka ali noga zdrobljena itd. Ujetih je še deset. Matere jih težko pričakujejo, žene ne tako. Droben fantič se je vrnil iz laškega ujetništva, ves bolan. Kopal je lačen laške mlake in si nakopal „malarijo“. Najrajši je doma in išče edino sestrico, ki mu je tečen za tednom pošiljala dobre stvari na fronto. Pa je ne najde. Sosedovim, ki so vsi ležali na španski, je stregla. Sosedovi so okrevali, ona pa je šla v grob. Sedaj je pa ni! — Španska jih je pomorila 30, griža 11. Žalosti torej dovolj! Kaj je še pa kaj drugega novega? Oh plešejo, pa kako plešejo! Plešejo po dne, plešejo po noči, plešejo ob nedeljah, plešejo po praznikih, doma in po gostilnah, plešejo bebci pa tudi gosposki, otroci in odrasli, vsi ne, pa veliko! Veliko jih pleše! Skače tudi vrag, ker je vesel svoje žetve!

Libeliče. Mali Ožbej je Jugoslovan. Naši vojaki so dajali revnemu dečku kruha, sira in juhe. Ko so odhajali, je tekkel pol ure za njimi. Preselil se je s stariši na oni kraj Drave. „Ali se nič ne bojite?“ vpraša, ko vstopi v hišo svojega prijatelja, katerega je prišel obiskat. „Koga pa?“ vpraša mati njegovega tovariša. „Nemcev. Pri nas vse pravi, da pridejo zopet Nemci in bodo tako divjali, kakor maja. Mi smo Slovenci! Smo pa čisto tiho, da se nam nič ne zgodi.“ — Mali Ožbej! Nič se ne boj! Nemci ne bodo prišli in če pridejo, pridejo tudi vojaki, ki so ti sira in kruha dajali in ti jih bodo še hujše nabili kakor meseca maja.

Libeliče. V noči od 16. do 17. jan. so tudi tukaj po Potočah in na Suhi trosili zlagane letake. Prinesel jih je najbrž čez mejo sin nekega Fridlana, glavnega hnjskača iz lanskim majnikovih časov. Si bodo morali kmalu kri ohladiti!

Libeliče. Najvišjo stopinjo narodne navdušenosti je pokazal prvak Nemcev iz sosednjega Labuda. Naši imajo vso mejo proti Avstriji z gostimi žicami zavarovano. Razgret od pijače je spravljal prvak glavo in zgornji del života skoz žice in navdušeno zavpil: „Heil Avstrija! Kaj pa mi kdo more,“ je rekel, ko je ves opraskan glavo nazaj potegnil, „vpil sem v Nemški Avstriji, če sem tudi stal na jugoslovanskih tleh!“

Gospodarstvo.

Agrarna reforma.

„Saj ne bo nič“ poreče nemškutar. No, poglejmo! Lansko leto je razdelila vlada 100.000 oralov veleposestniškega zemljišča na Hrvaškem, v Slavoniji, Sremu, Bački in Baranji med ljudstvo. V občinah se bodo volili agrarni odbori, ki bodo svetovali pri oddaji zemljišč. Ministrstvo za agrarno reformo je naselilo v preteklem letu 2000 rodbin iz Črne gore, Hercegovine in Like v Stari Srbiji in Macedoniji. 130 rodbin Malorusov prosi, da bi jih naselili v naši državi. Tudi lužiški Srbi bi radi prišli k nam, stroške preselitve bi sami nosili; dosedaj so ti ljudje živeli v Nemčiji, kjer se jim je skoraj še slabše godilo kakor pa nam koroškim Slovincem pod bivšo Koroško.

Ali bomo imeli v Jugoslaviji dovolj cukra?

Ivan Arh, ravnatelj bivših cesarskih, sedaj čehoslovaških državnih posestev v Pragi, je napisal v „Slov. Narodu“ z dne 6. januarja 1920 članek o sladkorni industriji v Jugoslaviji. V naši državi bomo imeli 8 tovarn za sladkor, 2 v Srbiji (Belemgradu in Čupruji, 1 v Bosni (Usori),

Mariborska eskomptna banka

Glavni trg št. 37 podružnica Velikovec Glavni trg št. 37

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun
proti najugodnejšemu obrestovanju;
dovoljuje vsakovrstne kredite pod naj-
ugodnejšimi pogoji;

je začela s poslovanjem dne 8. januarja 1920.
Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.
Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od
15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo.
Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne
papirje ter eskomptira trgovske menice.
Daje pojasnila vsak čas brezplačno.

Upravni svet Mariborske eskomptne banke.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Borovljah.

Delniška glavica: K 15.000.000.

Rezervni zaklad: K 4.000.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice:

Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst in Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.
Srečke na obroke,
promese k vsem žrebanjem.

1 v Slavoniji (Osijeku) in 4 v prejšnjih južno-ogrskih županijah (v Baranju, Velikem Bečkereku, Novem Vrbasu in Červenki). Leta 1913/1914 — torej pred vojno — so izdelale te tovarne, ki so bile v oblasti nekdanje monarhije 749.265 q surovega cukra. Srbski tovarni sta izdelali 65.000 q surovega cukra. Takrat je bila balkanska vojska in ni bilo toliko zasejanega polja s sladkorno peso. Leta 1912/1913 pa ste srbski tovarni izdelali 121.000 q surovega sladkorja. V svetovni vojski te tovarne niso toliko izdelale, ker ni bilo dovolj delavcev. 1918/1919 se v srbskih tovarnah in v Usori sploh ni delalo, stroji pa niso utrpeli večje škode. Upanje je, da bodo v kratkem času vse jugoslovanske tovarne zopet delale. V tovarnah prejšnje habsburške monarhije bi se izdelalo 750.000 q, v Srbiji pa 120.000 q, skupaj 870.000 q surovega cukra. Ali imamo s tem dovolj cukra? V Avstro-Ogrski je pojedel vsak 13,2 kg cukra na leto, v Ogrski, na Hrvaškem in v Bosni pa je prišlo 7 kg na glavo. Če računamo na glavo 7—8 kg in število prebivalcev 12.000.000, bi potrebovali 850.000—960.000 q. Potreba bo malo manjša, a vsaj ne veliko večja kakor pa je bil izdelek pred vojno. Če bo dobra letina, se bomo sami lahko preskrbeli s cukrom. Radi slabih delavskih razmer in radi letošnje slabe letine za peso bomo pa morali za enkrat uvoziti še 300.000 do 400.000 q. Dokler ne dobimo kolonialnega cukra, ga bomo morali kupovati pri Čehih — le ti ga imajo. Ko bomo pa zopet pridelali toliko sladkorne pese kakor leta 1912/13, ga bomo imeli pa dosti — seveda na osebo 8 kg. Sčasoma pa bo prišlo na glavo več — v Avstro-Ogrski ga je zahtevala 1 oseba 13,2 kg, na Angleškem in Francoskem pa celo dvakrat toliko. Zato bomo morali sčasoma postaviti še več fabrik za izdelovanje cukra in tudi Slovenija mora eno dobiti. Dolenjska nižina je baje zato posebno pripravna. S tem se bo povzdignila tudi naša živinoreja (odpadki — melasa) itd. Nemška Avstrija nima toliko kakor mi in ga tudi uvaža iz Čehoslovaške.

Vse dopise, ki se tičejo uredništva, je pošiljati do preklica uredništvu „Mira“ v Velikovu, naročnina (denar), inserate in kar se tiče upravnštva pa upravnštvu „Mira“ v Prevaljah.

Društvene vesti.

Občni zbor S. K. S. Z. se vrši v četrtek, dne 5. febr. 1920 v Ljubljani v veliki dvorani hotela Union z običajnim sporedom: 1. Poročilo predsedstva. 2. Poročilo ostalih odborov. 3. Poročilo načelnikov posameznih odsekov in podvez. 4. Sprememba pravil. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti. Najpo prosimo vse naše podzveze, nadalje vse pri naši S. K. S. Z. včlanjene organizacije in sploh vse prijatelje in podpornike našega prosvetnega gibanja, da takoj začnejo z agitacijo za številno udeležbo, da bo naš občni zbor veličastna manifestacija krščansko-socijalnega prosvetnega dela med Slovenci.

Šmihel pri Pliberku. Slov. kat. izobr. društvo za Šmihel in okolico priredi v nedeljo, 1. februarja, ob 3. uri popoldne v prostorih Šercerjeve gostilne Meškovo dramatsko sliko „Na smrt obsojeni“. Na dnevnem redu je: govor (govornica iz Maribora), deklamacije, petje, tance, buranje, šaljiva pošta itd. Ker je igra jako lepa in času primerna, vabimo na prav obilno udeležbo. Igra se dne 2. februarja ob istem času ponovi za udeležence iz daljše okolice.

Belska podružnica S. P. D. se je ustanovila dne 14. t. m. v Velikovu. Novi člani naj se zglasijo pri blagajniku g. notarju Avgustu Kolšek v Velikovu. Za predsednika je bil izvoljen sodnik dr. Šašel, za tajnika pa koncipist Milač. Odborniki: župnik Benetek na Djekšah, učitelj Koch v Zel. Kapl. Zaupniki bodo še izvoljeni.

Narodna čitalnica v Prevaljah je imela 11. t. m. svoj občni zbor. Namesto odstopivšega podpredsednika gosp. Kofona je bil izvoljen g. župan Lahovnik, za blagajnika g. Rakovec, za knjižničarja pa g. Kumelj. Čitalnica se nahaja v Ahacovi hiši v pritličju.

Nove knjige in časopisi.

Koledar šolske Družbe sv. Cirila in Metoda za prestopno leto 1920 je izšel. Cena 8 K. Obsega pa: 8 Meškovičevih pesmi iz prognanstva, Mislj — Marica Komanova. Tomo Zupan: Dekletova zgodovina iz podstolovega sela, Marica Komanova: Zdrava (pesem). Kmpoljski: Oče in mati Mravljak. Ks. Meško: Fantovske. J. Vrhovnik: Fran Podkrajšek. C. Petrovec: Avgust Waschte in Vestnik družbe. Dr. Karel Capuder: „Naša država“. Cirilova knjižnica, 1. zvezek. Maribor, 1919, Cirilova tiskarna. Cena s poštnino 4,20 K, brez poštnine 3,50 K. Strani 120. — Ci-

rilova tiskarna pričinja izdajati knjižnico, kjer se bodo obravnavali predmeti iz našega zemljepisja, zgodovine, narodopisja ter duševnega in kulturnega življenja sploh. Podjetje je nastalo iz resnične in aktualne potrebe. Vsak zvezek bo tako urejen, da bo lahko služil kot informacijsko sredstvo, a tudi priročna knjiga, namenjen bo širšemu, nekoliko zavednejšemu in izobraženejšemu občinstvu, a bo prišel prav tudi inteligentu ter imel trajno vrednost. Prvi zvezek obravnava zemljepis naše države, torej predmet, ki je v sedanjih dneh vsakemu potreben, a o katerem nimamo še nobenega drugega spisa. Dr. K. Capuder je znan strokovnjak in pisatelj in njegovo ime jamči, da je delo solidno in temeljito. Cena je presenetljivo nizka — po zaslugi tiskarne in pisatelja, ki ne iščejo pri rodoljubnem delu nobenega dobička. Knjigo priporočamo vsem učiteljem naroda, izobr. društvom itd.

Listnica uredništva.

Jugoslavija: Sprejele bi jih sredi marca č. šolske sestre v St. Rupertu pri Velikovu. Plačilo: 200 jugoslovanskih kron za eno na mesec. Seboj naj prineso najpotrebnejšo obleko in posteljino.

Lastnik in izdajatelj: Gregor Einspieler, prošt v Tinjah. Odgovorni urednik: Otmar Mihálek. Tisk tiskarne Družbe sv. Mohorja v Prevaljah.

Zahvala. Povodom prebridke izgube našega tako iskreno ljubljene sina in milega brata

Maksa

nam je došlo ustmeno in pismeno toliko ljubeznivih dokazov odkritosrčnega sožalja, da je težko, povsod posebej se zahvaliti. Prosimo torej, tem potom sprejeti našo globoko občuteno zahvalo.

Posebno zahvaliti pa se moramo Nj. svitlosti, prevzvišenemu gosp. biskupu dr. Langu v Zagrebu, ki je pokojnika spremil k večnemu počitku, gosp. dr. Beloharju, ki ga je blagoslovil, gg. akademikom, ki so mu skazali zadnjo čast, gosp. akademiku Fellaherju za preginljivi nagrobni govor, in blagim sestram usmiljenkam za vso ljubezen, ki so mu jo doprinele, sploh pa vsem, ki so imeli za nas v teh bridkih dnevih toliko srčnega in ljubeznivega sočutja.

V Prevaljah, dne 22. prosinca 1920.

Zalujoča rodbina Koryat-ova.

Službo

organista in cerkovnika

o d d a

proštijško - župnijski urad Spodnji Dravograd.

Sveža jajca v originalnih zabojih
à 1440 komadov po
K 1,50 komad nudi Em. Supano v Rogatcu (Slov. Štajersko).

Sprejme se

konjski hlapec

(tudi oženjen). Plača po dogovoru. Vpraša se na gradu Gamsenegg, pošta Guštanj.

Pšenične otrobe

po vagonih in v vsaki množini

razprodaja

Ferdo Sert, Maribor, Koroška ul. 21.

Čebelni vosek

suhe satine in odpadke sveč

kupuje po najvišji dnevni ceni

J. Kopač, svečar v Ljubljani

Gospodarska cesta 90 (Sp. Šiška).

Za občinske urade.

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Prevaljah se dobi:

Opravljeni zapisnik.

Cena 1 pole 40 vin.

Kupuje vseh vrst staro železo po najvišji ceni Teodor Filipowsky, trgovina železine v Prevaljah.

Pristne kranjske klobase

velike, razpošilja po najnižji dnevni ceni poštnine prosto Karl Novak, Ljubljana VII.

Umetna gnojila!

Za prihodnjo pomlad bodo rabili naši kmetovalci umetna gnojila. Zaenkrat bi se dobila **kostna moka** (Knochenmehl), mogoče tudi **rožena moka** (Hornmehl). Naprošajo se tedaj aprovi-zacijski odbori, županstva, trgovci itd., da naznanijo množino tega gnojila, katero bi potrebovali za svoj okraj,

Gospodarski družbi, Sinčavas,

da si more pravočasno zasigurati potrebno množino.

Primešaj krmi Mastin!

Enkrat na teden primešaj krmi pest praška Mastin. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestna sredstva za krmila, pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko ga enkrat poizkusijo, in ga ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za enega prašiča ali vola, da se bolje redi.

Ako se Mastin pri Vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina K 20,50 poštnine prosto na dom.

Mazilo zoper garje

(naftamazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni, izpuščaje. Pri živini uniči garje 1 lonček 6 K, po pošti K 9,50.

Lekarna Trnkóczy

Ljubljana, Kranjsko, zraven rotovža.